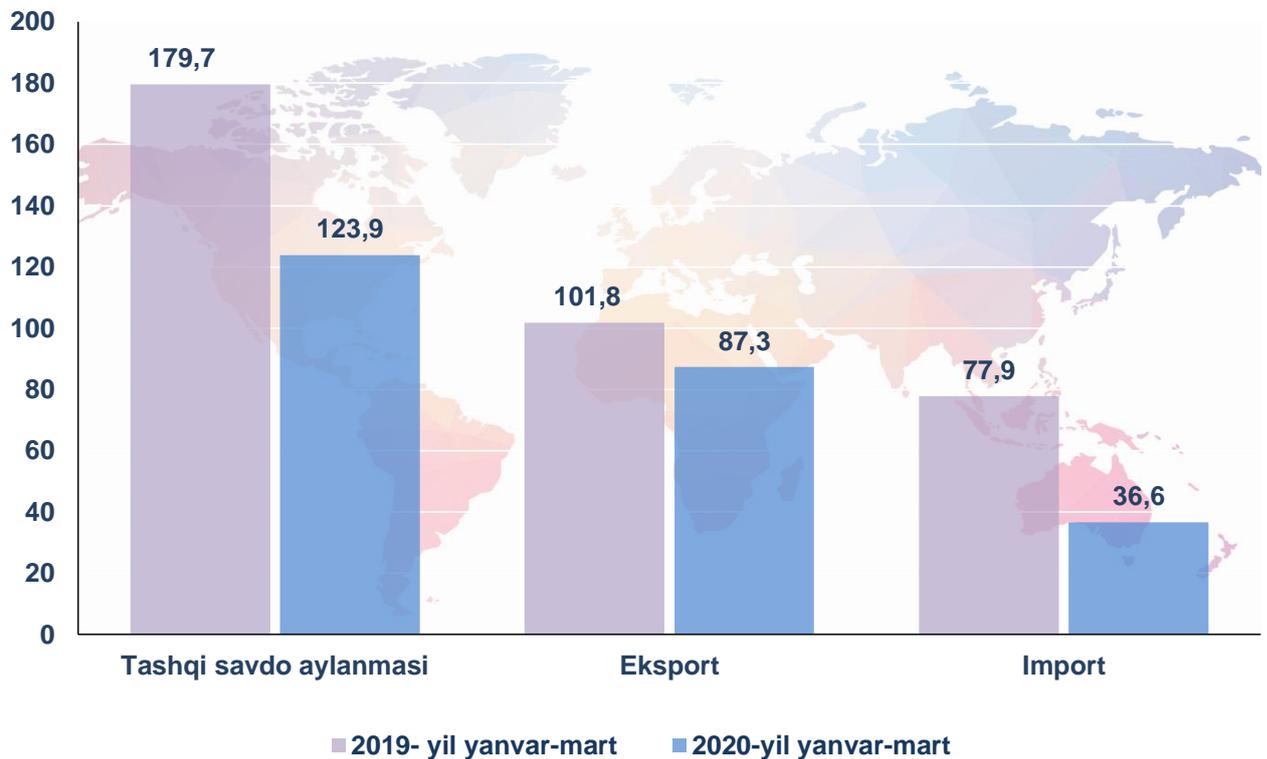

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING
TASHQI SAVDO AYLANMASI**

(2020- yil yanvar-mart)

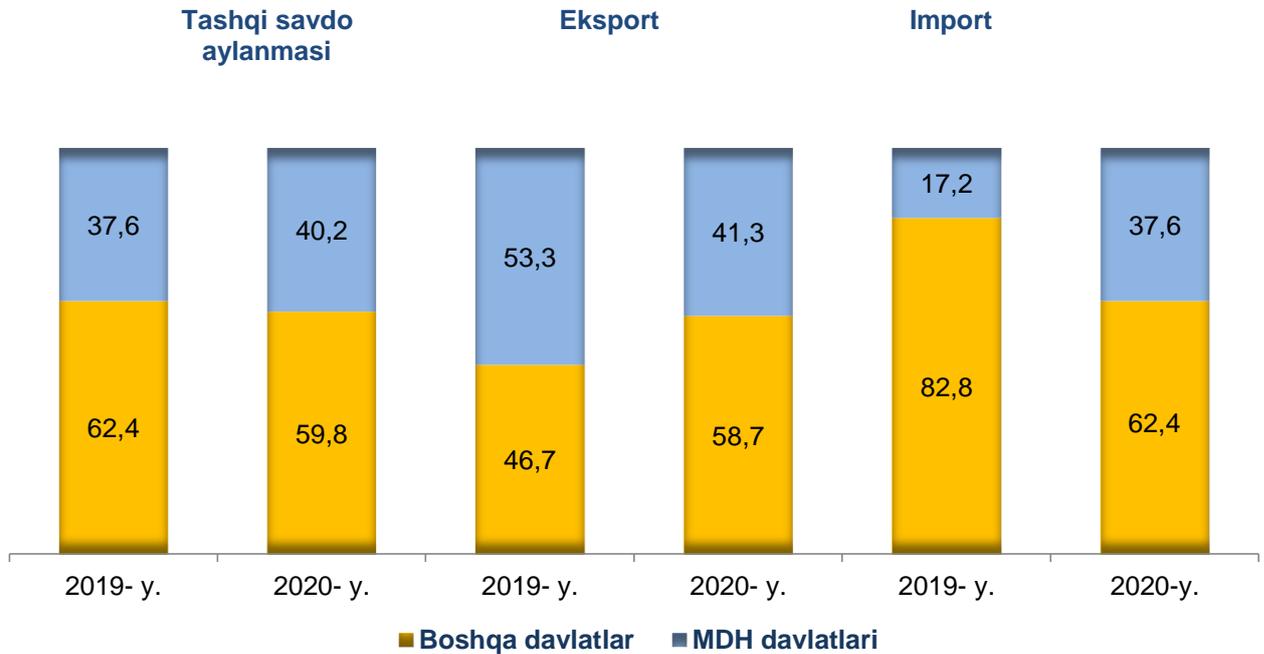
2020- yil yanvar-mart oylari yakunlariga ko'ra, respublikada tashqi savdo aylanmasi 123,9 mln. AQSh dollariga yetib, 2019- yilning shu davriga nisbatan 69,0 % ni tashkil qildi. Shu jumladan, eksport hajmi 87,3 mln. AQSh dollarga va import hajmi 36,6 mln. AQSh dollariga yetdi. Tashqi savdo saldosi 50,7 mln. AQSh dollarini tashkil qildi.

**Qoraqalpog'iston Respublikasining tashqi savdo aylanmasi
(mln. AQSh dollari)**

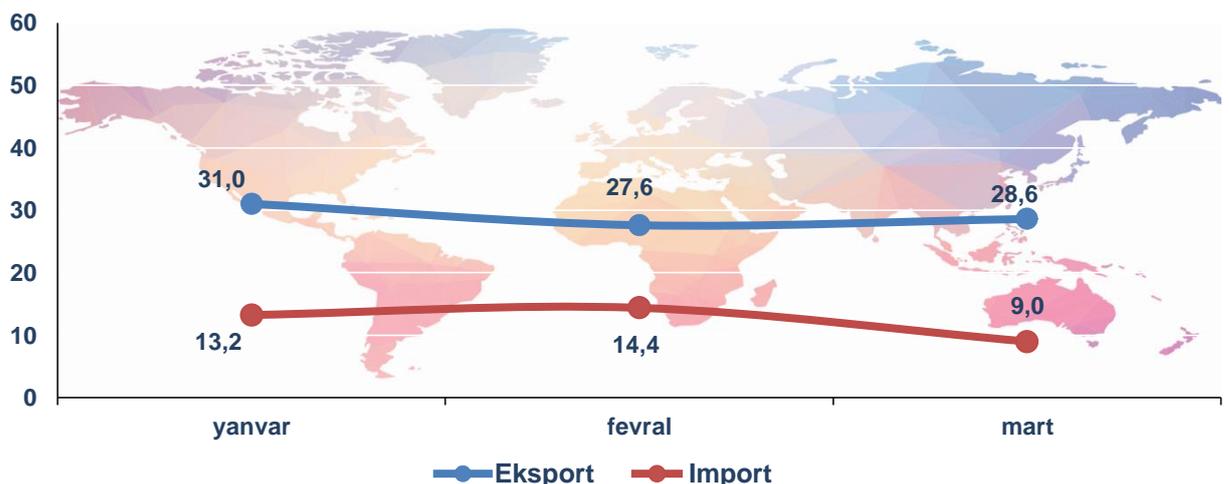
2020- yilning yanvar-mart oylarida, respublika tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 40,2 % ni tashkil etib, 2019- yilning shu davriga nisbatan 73,7 % ni tashkil qilgan, boshqa davlatlarning ulushi esa 59,8 % bo'lib, 2019- yilning shu davriga nisbatan 66,1 % ni tashkil qilgan. Shuningdek, eksport hajmida MDH davlatlari 41,3 % ni, boshqa davlatlar 58,7 % ni va import hajmida MDH davlatlari 37,6 % ni, boshqa davlatlar 62,4 % ni tashkil qildi.

**2020- yil yanvar-mart oylarida respublika tashqi savdo aylanmasida
MDH va boshqa davlatlarning ulushi**
(umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2020- yilning mart oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar, fevral oyiga nisbatan 1,0 mln. AQSh dollarga ko'p eksport qilindi va 28,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Tovar va xizmatlar importi hajmi esa 9,0 mln. AQSh dollarini tashkil qilgan bo'lib, bu esa fevral oyiga nisbatan 5,4 mln. AQSh dollariga kamroqdir.

**2020- yil yanvar-martida tovar va xizmatlarning oylik
eksport-import ko'rsatkichlari dinamikasi**
(mln. AQSh dollari)

2020- yil yanvar-mart oylarida respublika tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar ketma-ketligi quyidagicha ko'rinish olgan:

**Respublika tashqi savdo aylanmasida
yuqori ulushga ega davlatlar**

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	TSA	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, % da	o'zgarish sur'ati, % da
Rossiya	33,2	24,8	8,4	26,8	72,3
Xitoy	31,8	23,6	8,3	25,7	71,1
Turkiya	16,2	15,6	0,6	13,1	65,7
Qozog'iston	14,4	9,7	4,7	11,7	81,0
Latviya	8,5	7,2	1,3	6,8	117,4
Koreya Respublikasi	6,7	1,2	5,5	5,4	58,4
Vyetnam	2,4	0,0	2,4	2,0	127,2
Bangladesh	1,3	1,3	-	1,1	-
Iroq	0,8	0,8	-	0,6	151,9
Shveytsariya	0,7	-	0,7	0,6	22,6 b.
Qirg'iziston Respublikasi	0,7	0,5	0,2	0,5	62,6
Eron	0,6	-	0,6	0,5	35,7
Polsha	0,6	0,2	0,4	0,5	40,7

Respublikamizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2020- yil yanvar-mart oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 40,2 % ni tashkil etdi hamda tashqi savdo aylanmasining o'sish sur'ati 2019- yilning shu davriga nisbatan 73,7 % ni tashkil etdi. Boshqa xorijiy davlatlarning respublika tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019- yilning yanvar-mart oylarida 62,4 % ni tashkil qilgan bo'lsa, 2020- yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 59,8 % ga yetdi.

**Qoraqalpog'iston Respublikasining ayrim hamkor
davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**

(mln. AQSh dollari)

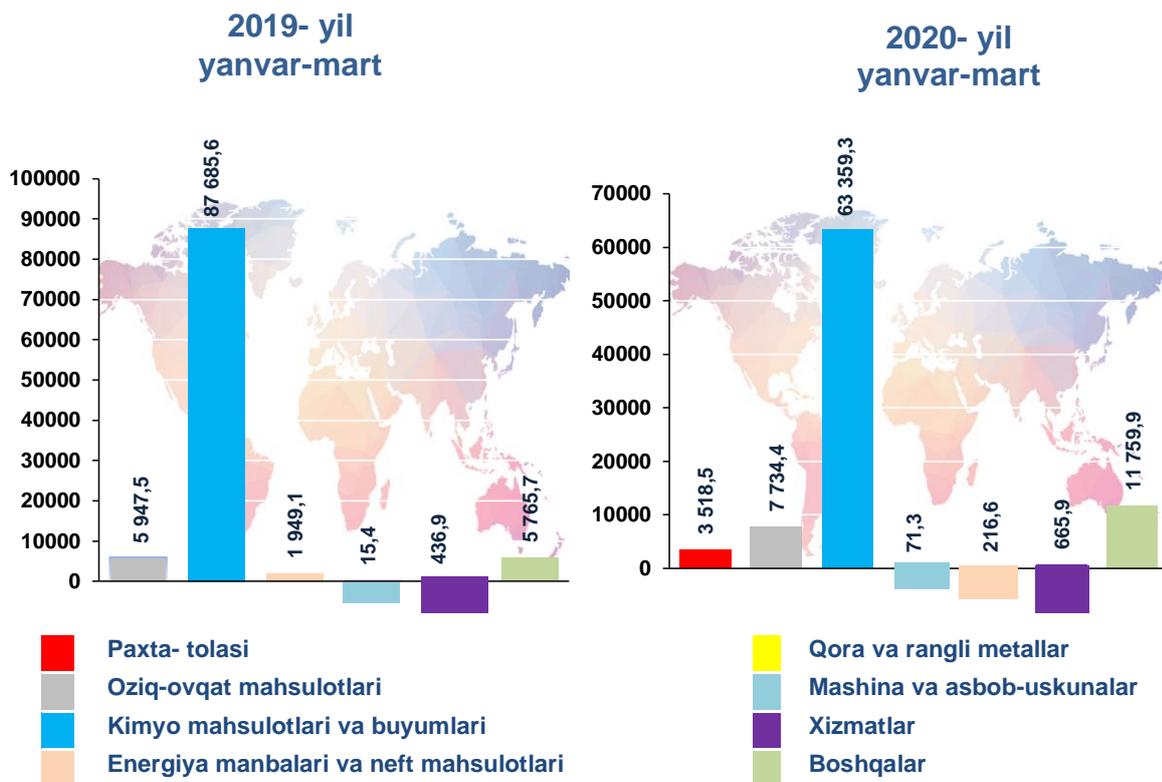
Davlat nomi	2018- yil yanvar-mart	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart
Rossiya	49,7	45,9	33,2
eksport	35,4	38,2	24,8
Import	14,3	7,8	8,4
saldo	21,1	30,4	16,3
Xitoy	48,2	44,8	31,8
eksport	35,1	20,1	23,6
import	13,2	24,7	8,3
saldo	21,9	-4,6	15,3
Turkiya	26,9	24,6	16,2
eksport	25,9	15,1	15,6
import	1,1	9,6	0,6
saldo	24,8	5,5	15,0
Qozog'iston	19,0	17,8	14,4
eksport	15,1	13,7	9,7
import	3,9	4,1	4,7
saldo	11,2	9,6	5,0
Latviya	7,3	7,2	8,5
eksport	7,2	6,1	7,2
import	0,1	1,1	1,3
saldo	7,1	5,1	6,0
Koreya Respublikasi	4,3	11,5	6,7
eksport	0,2	3,5	1,2
import	4,1	8,0	5,5
saldo	-3,8	-4,4	-4,4
Vyetnam	1,5	1,9	2,4

Davlat nomi	2018- yil yanvar-mart	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart
eksport	0,6	-	0,0
import	1,0	1,9	2,4
saldo	-0,4	-1,9	-2,4
Bangladesh	0,4	-	1,3
eksport	0,4	-	1,3
import	-	-	-
saldo	0,4	-	1,3
Iroq	0,7	0,5	0,8
eksport	0,7	0,5	0,8
import	-	-	-
saldo	0,7	0,5	0,8
Shveysariya	3,3	0,0	0,7
eksport	-	-	-
import	3,3	0,0	0,7
saldo	-3,3	0,0	-0,7
Qirg'iziston Respublikasi	1,0	1,1	0,7
eksport	1,0	1,0	0,5
import	0,0	0,1	0,2
saldo	1,0	0,9	0,3
Eron	-	1,7	0,6
eksport	-	-	-
import	-	1,7	0,6
saldo	-	-1,7	-0,6
Polsha	0,2	1,4	0,6
eksport	-	0,0	0,2
import	0,2	1,4	0,4
saldo	-0,2	-1,4	-0,2

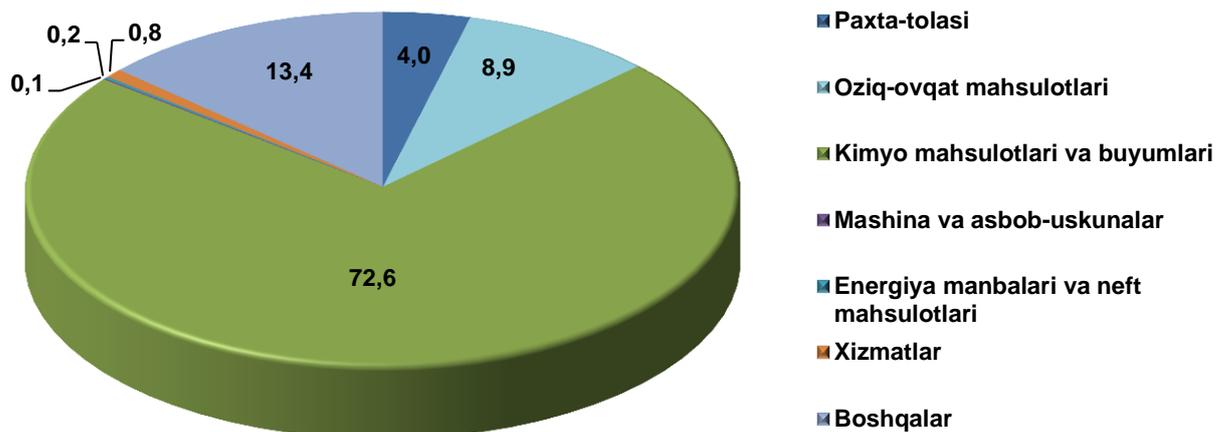
EKSPORT

2020- yil yanvar-mart oylarida eksport hajmi 87,3 mln. AQSh dollariga teng bo'ldi. Eksport tarkibida tovarlar 99,2 % ulushga ega, bular asosan kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (72,6 %), oziq-ovqat mahsulotlari (8,9 %) guruhlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (ming AQSh dollari)

Tovar va xizmatlar eksporti ulushi, (% da)

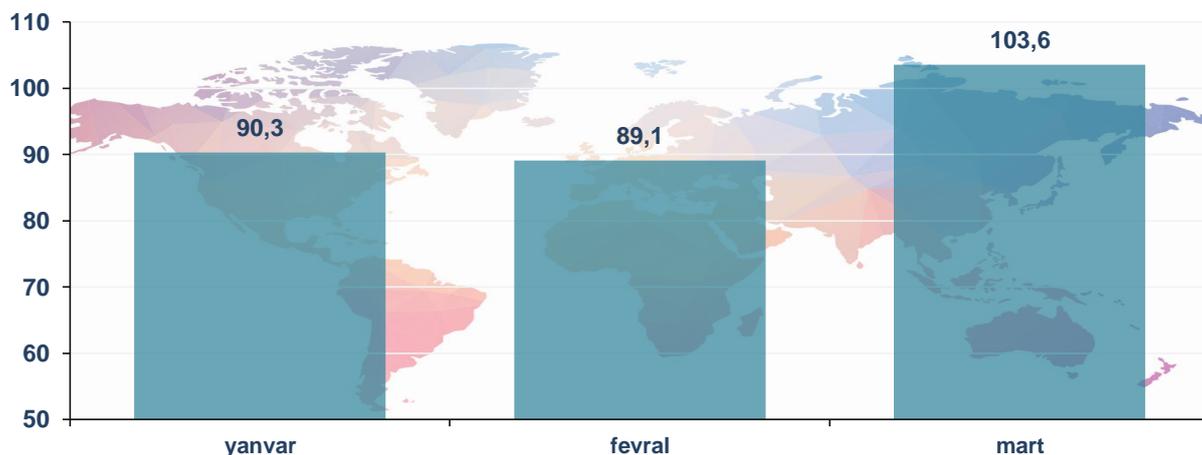

Eksport tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	mln. AQSh doll.	2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	mln. AQSh doll.	2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da
Eksport	87,3	85,8	100	36,1	66,6	100	51,2	107,7	100
Paxta-tolasi	3,5	-	4,0	-	-	-	3,5	-	6,9
Oziq-ovqat mahsulotlari	7,7	130,0	8,9	2,8	153,4	7,7	5,0	119,8	9,7
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	63,4	72,3	72,6	29,0	57,2	80,4	34,3	92,9	67,0
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,2	11,1	0,2	-	-	-	0,2	19,2	0,4
Mashina va asbob-uskunalar	0,1	4,6 b.	0,1	-	-	-	0,1	-	0,1
Xizmatlar	0,7	152,4	0,8	0,5	122,8	1,3	0,2	3,6 b.	0,4
Boshqalar	11,8	2,0 b.	13,5	3,8	7,8 b.	10,6	7,9	150,4	15,5

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning oylar kesimidagi o'zgarish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, 2020- yilning yanvar-mart oylari davomida eng yuqori o'sish sur'ati mart oyida kuzatilgan.

Tovar va xizmatlar eksportining o'zgarish sur'atlari
(o'tgan oyga nisbatan, % da)

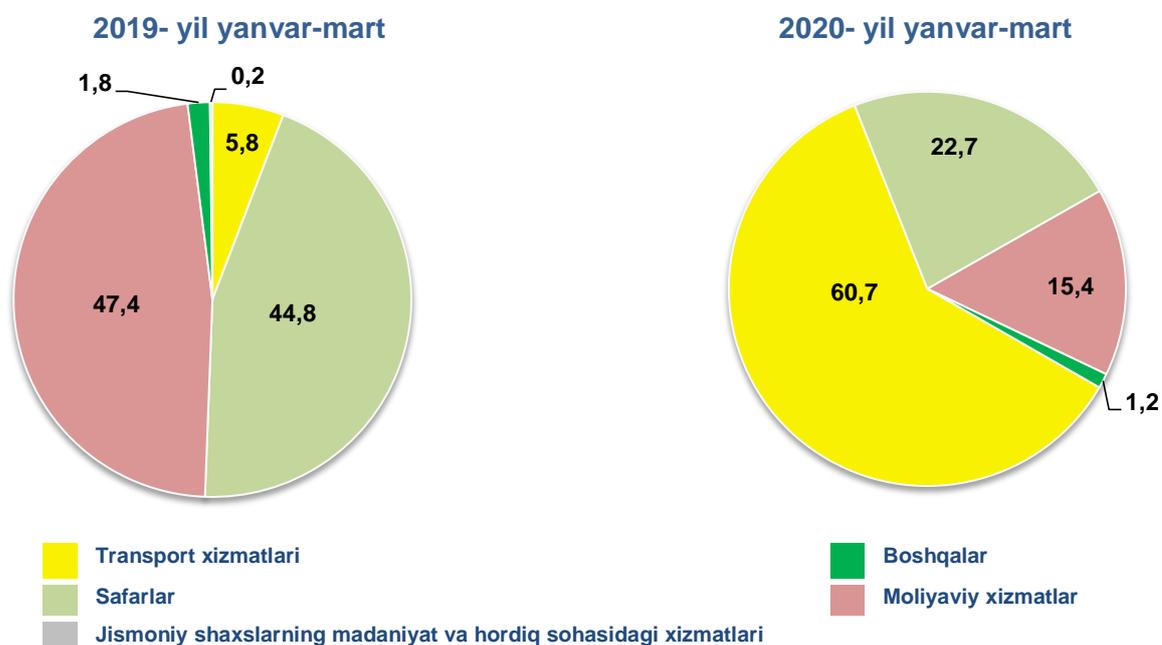

Shuningdek, tovar va xizmatlar eksporti o'zgarish sur'atlarining tahliliga asosan, 2020-yilning mart oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar fevral oyiga nisbatan 14,5 % ga ko'paygan.

Xizmatlar eksporti hajmi 0,7 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,8 % ini tashkil etib, 2019- yilning shu davriga nisbatan 152,4 % ni tashkil etdi.

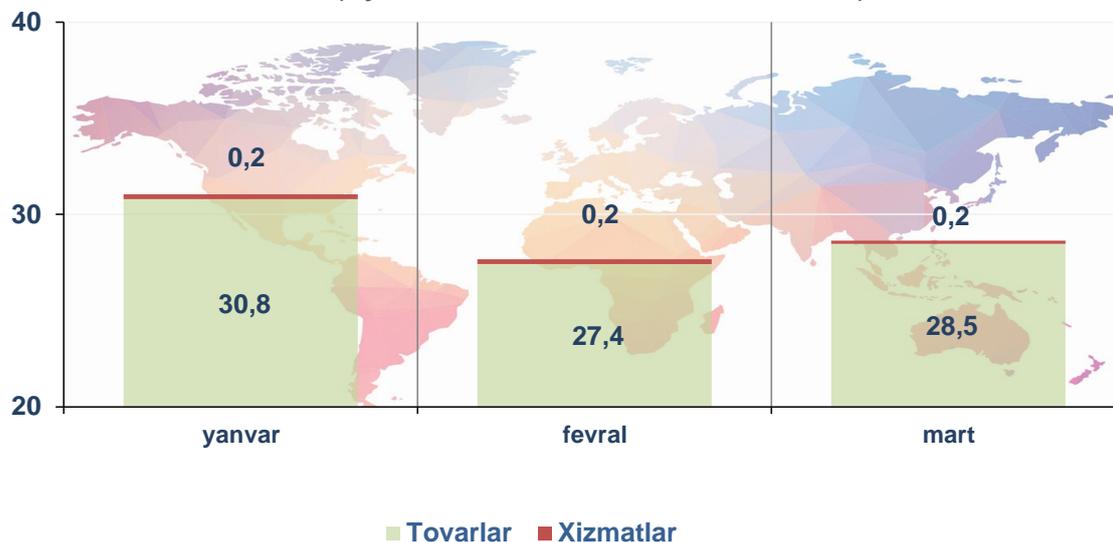
Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (60,7 %), safarlar (22,7 %) va moliyaviy xizmatlar (15,4 %) hissasiga to'g'ri keladi.

Xizmatlar eksporti tarkibi, (% da)

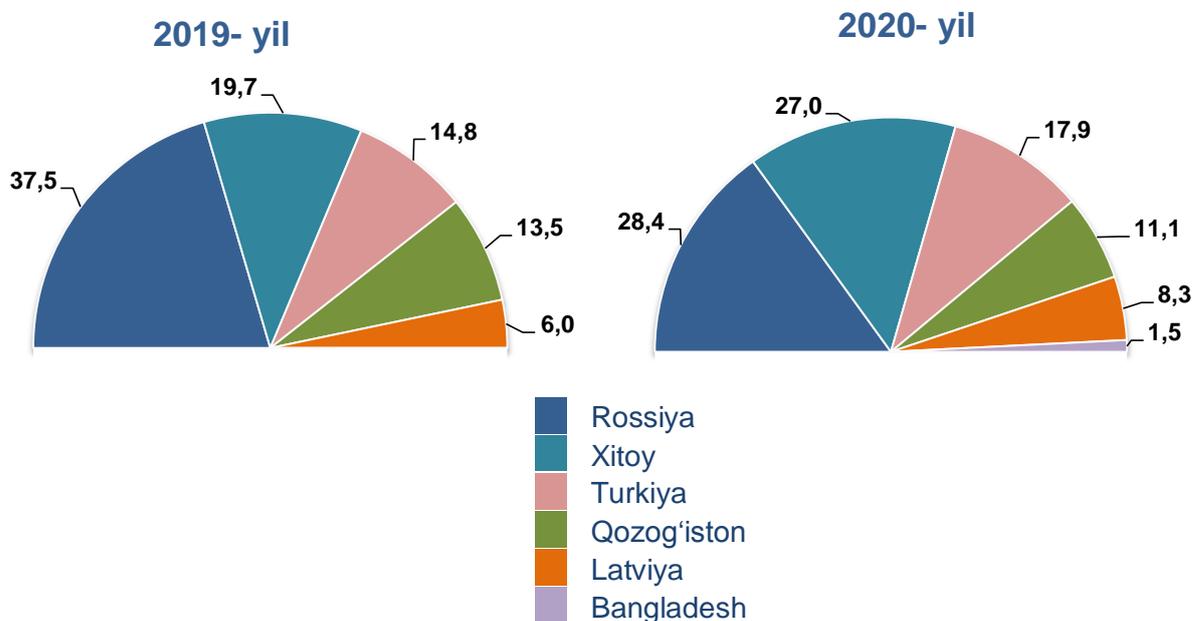

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning mart oyi mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, fevral oyiga nisbatan 1,1 mln. AQSh dollariga ko'p eksport qilindi va 28,5 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 0,2 mln. AQSh dollariga yetgan.

2020-yil yanvar-martida tovarlar va xizmatlar eksporti dinamikasi
(oylar kesimida, mln. AQSh dollari)

Respublika eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, (% da)
(yanvar-mart)

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Rossiya Federatsiyasi, Xitoy va Turkiya hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 73,2 % ini tashkil qiladi. Rossiya Federatsiyasi, Xitoy va Turkiyaga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlardan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

**Qoraqalpog'iston Respublikasining
asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirgan eksport hajmi**

Davlat nomi	Mln. AQSh doll.		Ulushi, % da		O'рни	
	2019- y. yanvar- mart	2020- y. yanvar- mart	2019- y. yanvar- mart	2020- y. yanvar- mart	2019- y. yanvar- mart	2020- y. yanvar- mart
Rossiya	38,2	24,8	37,5	28,4	1	1
Xitoy	20,1	23,6	19,7	27,0	2	2
Turkiya	15,1	15,6	14,8	17,9	3	3
Qozog'iston	13,7	9,7	13,5	11,1	4	4
Latviya	6,1	7,2	6,0	8,3	5	5
Bangladesh	-	1,3	-	1,5	10	6
Koreya Respublikasi	3,5	1,2	3,5	1,3	6	7
Iroq	0,5	0,8	0,5	0,9	9	8
Tojikiston	0,7	0,6	0,7	0,6	8	9
Qirg'iziston Respublikasi	1,0	0,5	0,9	0,5	7	10
Pokiston	-	0,4	-	0,5	11	11

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2020- yilning yanvar-mart oylarida jami 15 034,2 tonna meva-sabzavot mahsulotlari 2 812,3 ming AQSh dollariga eksport qilindi (o'sish sur'ati – 138,0 %). Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 2020- yilning yanvar-mart oylarida 14 700,7 tonna sabzavotlar 2 536,5 ming AQSh dollariga eksport qilingan.

Shuningdek, 105,5 tonna meva va rezavorlar 97,3 ming AQSh dollariga eksport qilingan bo'lib, eksport hajmi 2019-yilning mos davriga nisbatan 259,8 tonnaga kamaygan.

Meva-sabzavot mahsulotlarining tarkibi

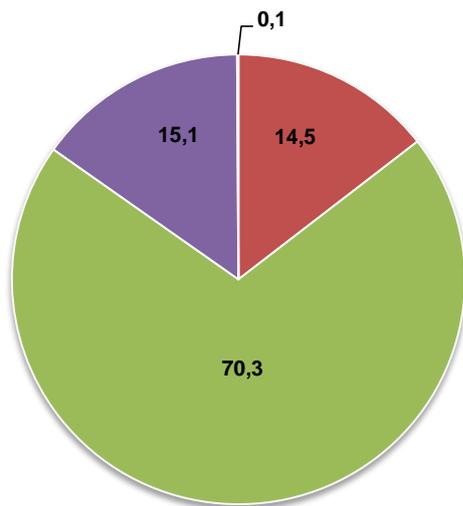
Shuni aytib o'tish joizki, mamlakatimizda eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilish hajmi oshib bormoqda. Jumladan, 2020- yilning yanvar-mart oylarida sabzavotlar eksporti hajmi 2 536,5 ming AQSh dollariga yetdi (o'sish sur'ati – 177,0 %).

**Respublikamizda yetishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining
asosiy bozorlari eksport geografiyasi**

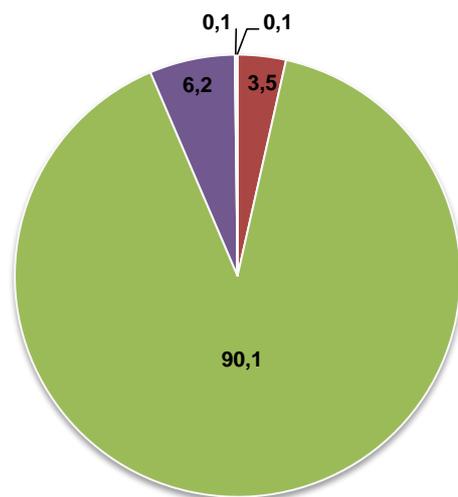
Davlat nomi	2019- yil yanvar-mart			2020- yil yanvar-mart		
	tonna	ming AQSh doll.	ulushi, % da	tonna	ming AQSh doll.	ulushi, % da
Qozog'iston	2 895,2	1 328,4	65,2	14 621,7	2 610,1	92,8
Rossiya	1 271,4	264,7	13,0	281,1	81,0	2,9
Xitoy	-	-	-	51,0	53,0	1,9
Iroq	-	-	-	47,5	33,3	1,2
BAA	-	-	-	23,0	23,0	0,8
Turkiya	502,6	66,0	3,2	10,0	12,0	0,4

Meva va sabzavot mahsulotlarining tarkibi
(umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

2019- yil yanvar-mart

2020- yil yanvar-mart

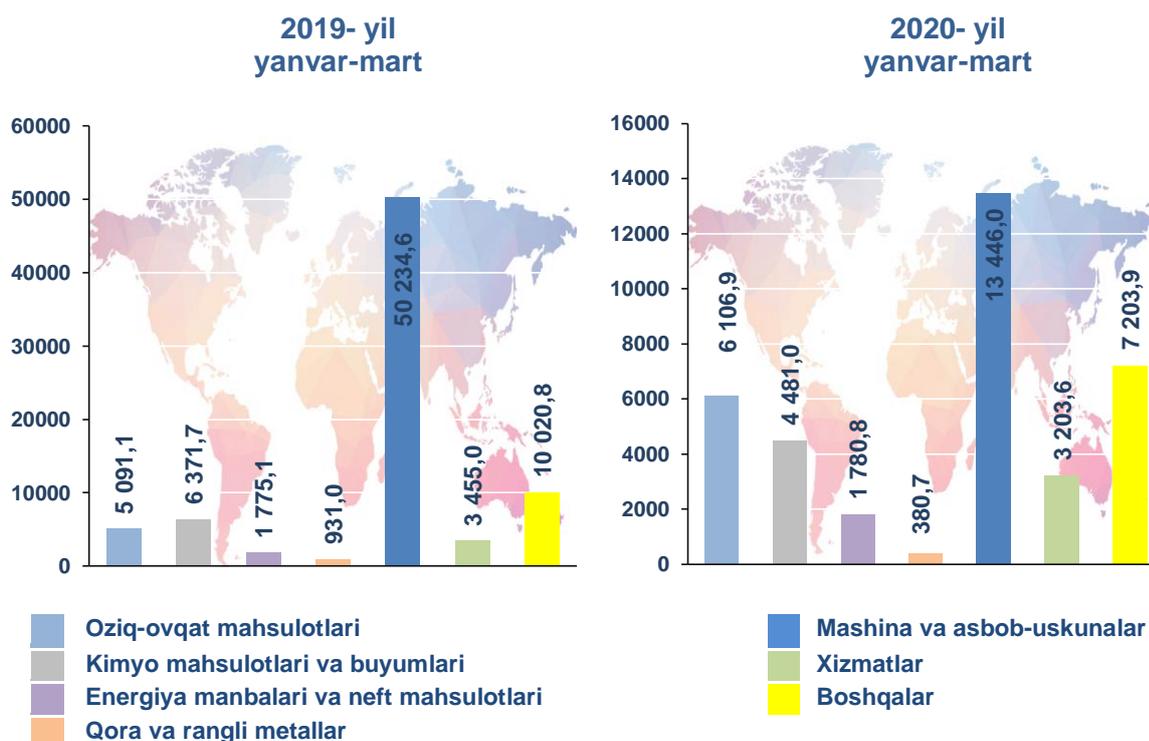

Sabzavotlar		Sabzavotlar
Meva va rezavorlar		Meva va rezavorlar
Uzum		Uzum
Qovun va tarvuz		Qovun va tarvuz
Yeryong'oq		Yeryong'oq

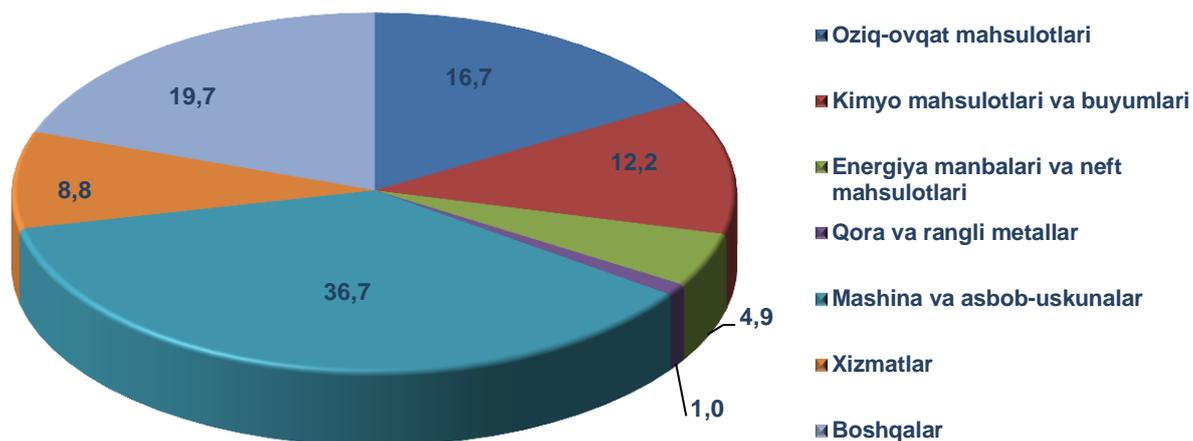
IMPORT

2020- yilning yanvar-mart oylarida import hajmi 36,6 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning shu davriga nisbatan 53,0 % ga kamaydi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (36,7 %), oziq-ovqat mahsulotlari (16,7 %), kimyo mahsulotlari va buyumlari (12,2 %) va xizmatlar (8,8 %) guruhlari hisobiga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi (ming AQSh dollari)

Tovar va xizmatlar importi ulushi, (% da)

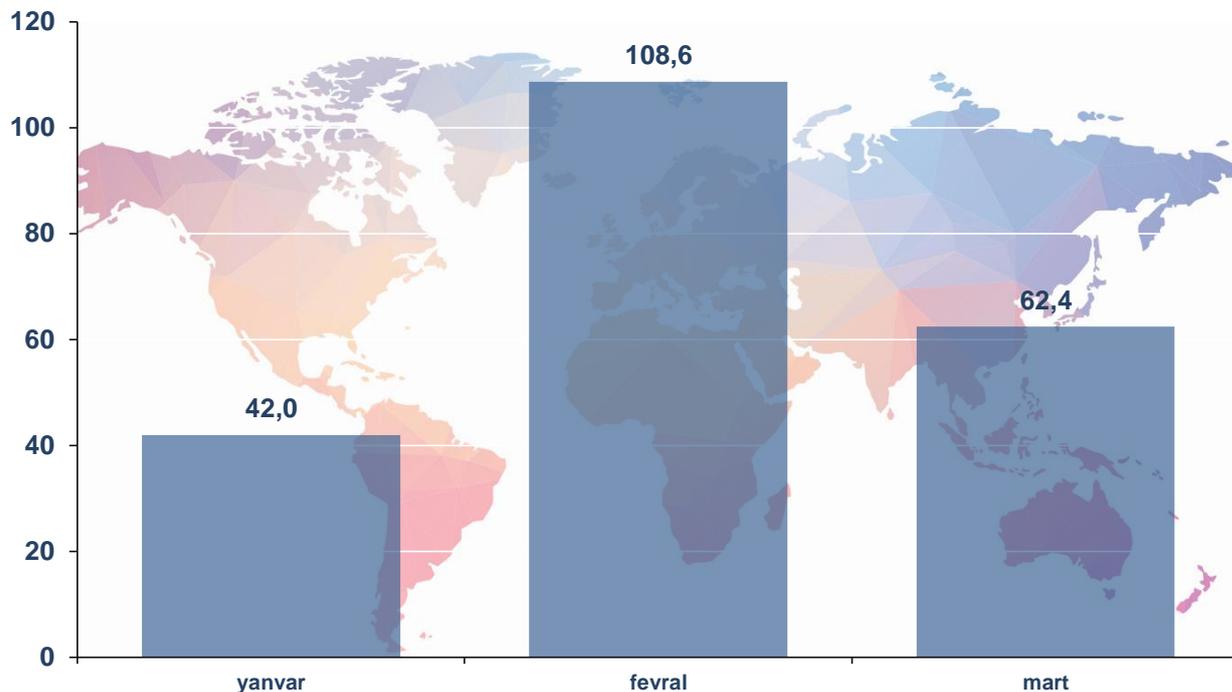

Import tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	mln. AQSh doll.	2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	mln. AQSh doll.	2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Import	36,6	47,0	100	13,8	102,4	100	22,8	35,4	100
Oziq-ovqat mahsulotlari	6,1	120,0	16,7	5,8	118,6	41,9	0,3	147,7	1,5
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	4,5	70,3	12,2	0,2	26,2	1,5	4,3	76,5	18,7
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	1,8	100,3	4,9	0,5	3,6 b.	3,5	1,3	79,4	5,7
Qora va rangli metallar	0,4	40,9	1,0	-	27,4	0,2	0,4	42,6	1,5
Mashina va asbob-uskunalar	13,4	26,8	36,7	2,2	120,8	15,8	11,3	23,3	49,3
Xizmatlar	3,2	92,7	8,8	0,2	38,3	1,5	3,0	102,8	13,1
Boshqalar	7,2	71,9	19,7	4,9	94,1	35,6	2,3	47,9	10,1

Import qilingan tovar va xizmatlarning oylar kesimidagi o'zgarish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, 2020- yilning yanvar-mart oylari davomida eng yuqori o'sish sur'atlari fevral oyida kuzatilgan.

Tovarlar va xizmatlar importining o'zgarish sur'atlari dinamikasi
(o'tgan oyga nisbatan, % da)

Shuningdek, tovar va xizmatlar importi o'zgarish sur'atlarining tahliliga asosan, 2020- yilning mart oyida import qilingan tovar va xizmatlar fevral oyiga nisbatan 46,2 % ga kamaygan.

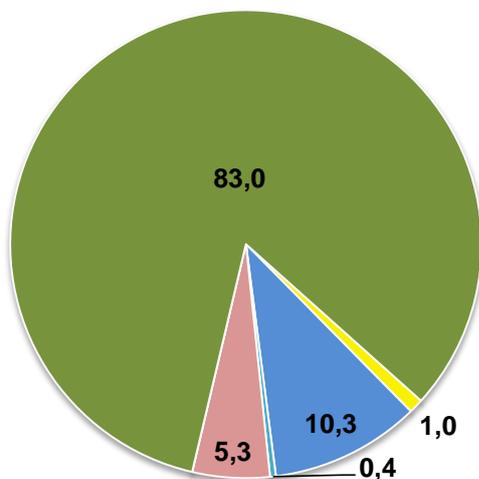
**Qoraqalpog'iston Respublikasiga
asosiy hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi**

Davlat nomi	Mln. AQSh doll.		Ulushi, % da		O'рни	
	2019- y. yanvar-mart	2020- y. yanvar-mart	2019- y. yanvar-mart	2020- y. yanvar-mart	2019- y. yanvar-mart	2020- y. yanvar-mart
Rossiya	7,8	8,4	10,0	23,1	4	1
Xitoy	24,7	8,3	31,7	22,6	1	2
Koreya Respublikasi	8,0	5,5	10,2	15,1	3	3
Qozog'iston	4,1	4,7	5,3	13,0	5	4

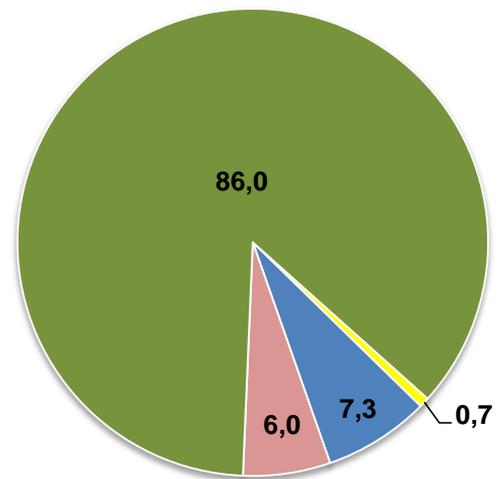
Vyetnam	1,9	2,4	2,5	6,6	6	5
Latviya	1,1	1,3	1,4	3,4	9	6
Shveysariya	0,0	0,7	0,0	2,0	12	7
Turkiya	9,6	0,6	12,3	1,6	2	8
Eron	1,7	0,6	2,2	1,6	7	9
Polsha	1,4	0,4	1,8	1,1	8	10
Ruminiya	0,7	0,4	0,9	1,0	11	11
AQSH	0,7	0,3	0,9	1,0	10	12

Xizmatlar importi tarkibi, (% da)

2019-yil yanvar-mart

2020-yil yanvar-mart

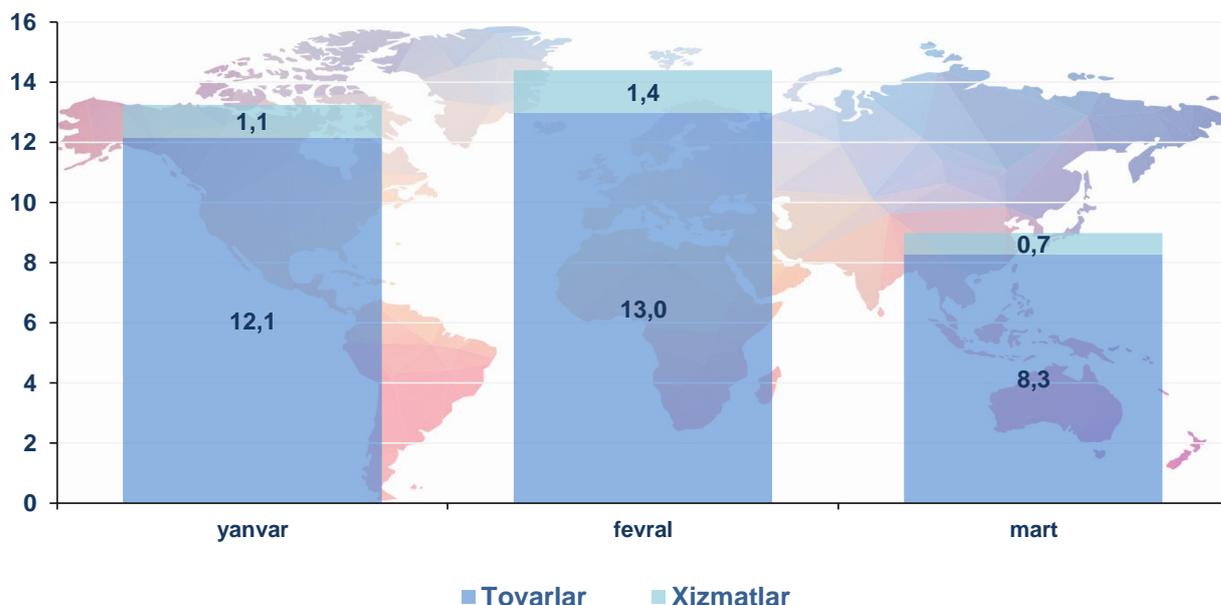

- Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari
- Moliyaviy xizmatlar
- Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari
- Transport xizmatlari
- Jismoniy shaxslarning madaniyat va hordiq sohasidagi xizmatlari
- Boshqalar

Xizmatlar importi hajmi 3,2 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 8,8 % ini tashkil etdi va 2019- yilning shu davriga nisbatan 92,7 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi boshqa ish yuzasidagi xizmatlar (86,0 %) hamda texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari (7,3 %) dan iborat bo'ldi.

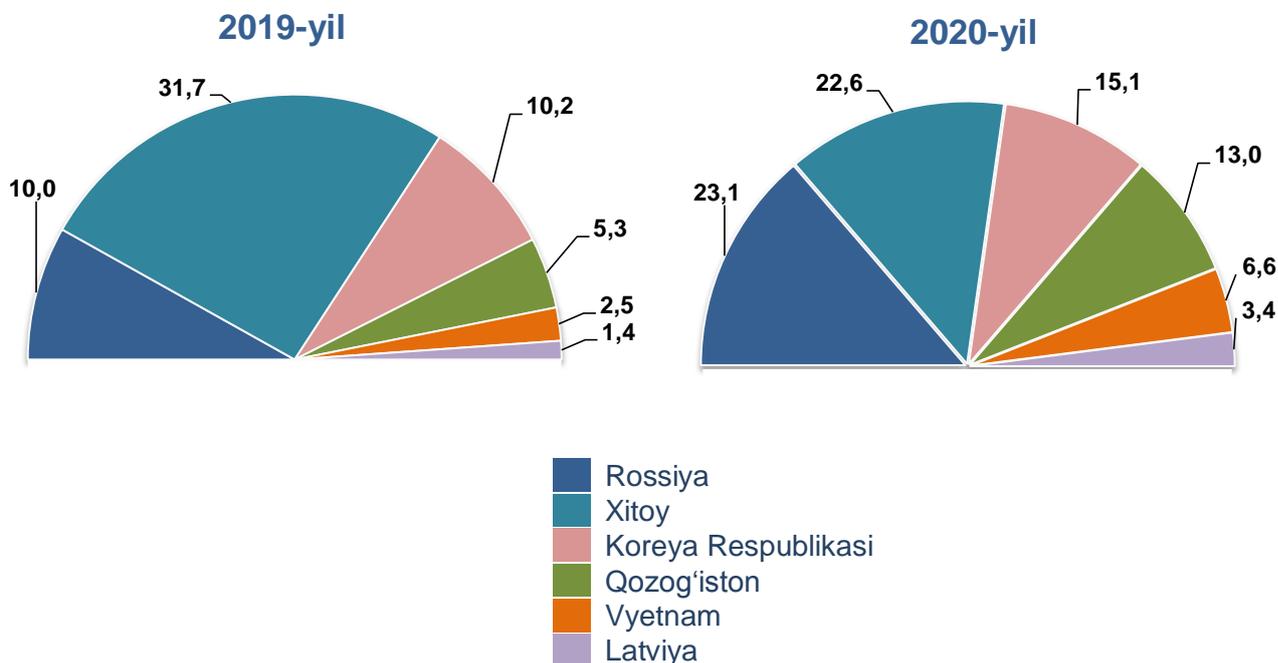
2020- yil yanvar-martida tovarlar va xizmatlar importi dinamikasi

(oylar kesimida, mln. AQSh dollari)

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, respublikaga import qilinayotgan tovar va xizmatlar mart oyida, fevral oyiga nisbatan 5,4 mln. AQSh dollarga kam import qilingan bo'lib, shundan tovarlar 4,7 mln. AQSh dollarga kam import qilingan, xizmatlar esa 0,7 mln. AQSh dollarga kam import qilingan.

Respublika importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, (% da) (yanvar-mart)

2020- yilning yanvar-mart oylarida respublikaga 35 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 6 ta eng yirik bo'lgan Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Koreya Respublikasi, Qozog'iston, Vyetnam va Latviya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 30,7 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 83,8 % ini tashkil qiladi.

Yuqorida qayd etib o'tilganidek, import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashina va asbob-uskunalar, oziq-ovqat mahsulotlari hamda kimyo mahsulotlari va buyumlari asosan qaysi davlatlardan respublikamizga olib kirilayotganligini quyidagi sxemalardan ko'rish mumkin.

**Mashina va usbob-uskunalar import qilingan
asosiy hamkor davlatlar**

DAVLAT NOMI	XITOIY	VYETNAM	ROSSIYA	SHVEYTSARIYA	KOREYA RESPUBLIKASI
Ming AQSH doll.	5 199,0	2 413,7	1 996,1	729,0	664,6
2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	22,2	130,4	2,6 b.	433,9 b.	21,2
Ulushi, % da	38,7	18,0	14,8	5,4	4,9

Oziq-ovqat mahsulotlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar

DAVLAT NOMI	QOZOG'ISTON	ROSSIYA	POLSHA	ERON
Ming AQSH doll.	4 569,8	1 196,9	234,8	51,9
2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	137,1	101,4	-	-
Ulushi, % da	74,8	19,6	3,8	0,8

Kimyo mahsulotlari va buyumlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar

DAVLAT NOMI	KOREYA RESPUBLIKASI	XITOIY	ERON	QATAR	BELGIYA
Ming AQSH doll.	1 566,9	1 523,9	242,7	209,0	185,8
2019- yilning shu davriga nisbatan, % da	63,5	8,0 b.	55,0	-	95,4
Ulushi, % da	35,0	34,0	5,4	4,7	4,1

Yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi
Tel.: 71 230-82-06**